

Saksdokumenter:

KM 11/17 Forsøk med alternativ arbeidsgiverorganisering etter virksomhetsoverdragelsen

KM 11.1/17 Forsøk med alternativ arbeidsgiverorganisering etter virksomhetsoverdragelsen, 1. innstilling

Forsøk med alternativ arbeidsgiverorganisering etter virksomhetsoverdragelsen

2. innstilling fra komité D

Sammendrag av saksorienteringen

Som ledd i å styrke beslutningsgrunnlaget for de fremtidige vedtak om organiseringen av arbeidsgiveransvaret, foreslår Kirkerådet at det allerede innenfor denne reformfasen, altså i perioden 2017–2020, etableres en avtalebasert forsøksordning i Kirkerådets regi.

Det åpnes for forsøk som gir større arbeidsgivermyndighet for soknet enn etter kirkelovens ordning. Det åpnes således for avtaler mellom rettssubjektet Den norske kirke og soknet som avviker fra det regelverk Kirkemøtet i 2016 fastsatte som øverste arbeidsgivermyndighet i rettssubjektet Den norske kirke.

Det er ikke et krav at avtaler inngått i medhold av den nye lovhjemmelen i kirkeloven § 23 om å overlate arbeidsgiveroppgaver fra soknets organer til bispedømmeråd, inngås på forsøksbasis eller blir gjenstand for godkjenning av Kirkemøtet eller Kirkerådet. Begge deler anbefales likevel – for at slike avtaler kan inngå i en strukturert og helhetlig ordning, som kan peke fremover mot en senere reformfase.

Kirkerådet foreslår at det ikke skal åpnes for endring av den juridiske person som er arbeidsgiver, altså formelt skifte av arbeidsgiver – verken fra soknet til rettssubjektet Den norske kirke eller motsatt vei. Heller ikke tilsettings- og disiplinærmyndighet bør kunne overføres fra rettssubjektet Den norske kirke til organer for soknet. På grunn av de særegne forhold som gjør seg gjeldende i Oslo bispedømme, foreslås det at tilsettingsmyndighet der skal kunne overføres til organer for soknet.

På samme måte som hele kirkeordningen må ha som overordnet siktemål å tjene kirkens menigheter, må også forsøksordninger ha dette siktemål.

Kirkerådet foreslås å administrere forsøksordningen. Herunder skal Kirkerådet godkjenne søknader om forsøk, bistå med veiledning og eventuelt prosjektstøtte samt foreta evaluering av iverksatte forsøk.

Komiteens merknader

Komiteen legger saksorienteringen til grunn med følgende merknader:

1. Komiteen vil aller først presisere at denne saken ikke er en ny behandling av fjorårets sak om valg av modell for arbeidsgiverorganisering i Den norske kirke, jf. sak KM 08/16.

Saken dreier seg om hjemmel for forsøk basert på frivillighet mellom de involverte. Det er nødvendig for å hjemle dispensasjoner fraløse-øpp de bestemmelser rammer som ble vedtatt på arbeidsgiverfeltet i sak KM 04/16.

2. Komiteen mener det er viktig å få frem så mye informasjon som mulig for å styrke beslutningsgrunnlaget for fremtidige vedtak om organiseringen av Den norske kirke, slik at det kan bli en god beslutning basert på verifiserte fakta. Dette dreier seg blant annet om økonomi, arbeidsmiljø, medbestemmelse og demokrati.

Samtidig oppfordrer komiteen til effektiviseringstiltak lokalt, regionalt og nasjonalt.

3. Komiteen mener det ikke er noen grunn til å operere med et tidligste startpunkt for forsøk, spesielt med hensyn til forsøk med samordnet ledelse innenfor modell C er det u hensiktsmessig. Komiteen vil vise til at Kirkerådet skal godkjenne alle forsøk slik at gjennomføringen blir forsvarlig. Kirkerådets avgjørelser skal begrunnes.

Forsøk med samordnet ledelse basert på modell C bør iverksettes så snart som mulig slik at forsøkene kan være til nytte for Kirkemøtet i 2019.

Også forsøk basert på modell A og B kan iverksettes så snart avtaler er klare og godkjent. Et mindretall i komiteen mener at forsøk med modellene A og B ikke bør iverksettes før tidligst januar 2019.

Tiltak for å fremme effektivisering iverksettes så snart som mulig.

4. Komiteen mener det er viktig å starte forsøk for å finne gode løsninger på implementeringen av vedtaket i sak KM 08/16, spesielt forsøk med samordnet ledelse innenfor modell C. Det er ønskelig med forsøk der lederstillingen innehas av representanter fra forskjellige stillingskategorier. Forsøk med samordnet ledelse bør forsøksvis avgi løypemelding til kirkemøtet 2019 i forbindelse med saken som da planlegges fremmet om reformfase 2, altså iverksettelse av modell C fra om lag 2020, jf vedtak i sak KM 08/16.

Komiteen er kjent med at det er gjort flere forsøk med varianter av helhetlig lokal ledelse. Komiteen ber Kirkerådet om å innhente erfaring og kunnskap fra disse for å nyttiggjøre seg dette til saken i Kirkemøtet i 2019.

5. Komiteen støtter at formell arbeidsgiver ikke skal endres som del av forsøket. Med formell arbeidsgiver menes det rettssubjekt som er arbeidsavtalens arbeidsgiverpart og ansvarssubjekt.

Komiteen er imidlertid positiv til at Kirkerådet etter grunnlagt søknad kan åpne for at tilsettingsmyndighet etter avtale kan overføres til soknets organer. Oslo er nevnt i forslag til vedtak, og et flertall i komiteen mener dette også bør kunne være en mulighet for andre.

Konsekvenser av å overføre tilsettingsmyndighet forutsettes avklart i avtalen som følger søknaden til Kirkerådet.

6. Komiteen mener det er viktig at det blir en god bredde i forsøkene slik at de bidrar til et best mulig beslutningsgrunnlag. Derfor mener komiteen det bør oppfordres til forsøk som kan belyse ulike behov og hensyn, herunder fange opp både store og små fellesråd og ulike bispedømmeråd. Komiteen mener Kirkerådet skal ha et ansvar for å stimulere til forsøksformer som kan favne en slik bredde, herunder vurdere å bidra med økonomiske og menneskelige ressurser, særlig med henblikk på små fellesråd.

Komiteen understreker at den har forsøkt å lage hjemmel for å invitere til brede forsøk, også modelluavhengige. Komiteen vil understreke at den mener dette også gir åpning for andre typer forsøk enn bare basert på modell A og B.

7. Komiteen mener at evaluering er en viktig del av forsøksprosjektet. Dersom tilsettingsmyndigheten overføres til et annet rettssubjekt i forsøksperioden, skal erfaringen av denne delen av forsøket evalueres særskilt.

Evalueringen foreslås fortrinnsvis gjennomført av eksterne, for eksempel universitet, høyskoler eller andre egnede fagmiljøer.

8. Som en del av arbeidet med saken om reformfase 3, det vil si innføring av felles arbeidsgiveransvar, mener komiteen det er viktig at Kirkerådet fremmer en oppsummeringssak om erfaringene fra alle forsøk på første kirkemøte etter at forsøkene er evaluert.

9. Komiteen mener det er naturlig å oppfordre til effektivisering på og mellom alle nivåer i kirken. Når det gjelder slike tiltak mener komiteen det bør arbeides videre i tråd med mange av de gode eksemplene som både er iverksatt og planlagt. Det bør stimuleres til modelluavhengig innsats, for eksempel ved at flere fellesråd samarbeider om oppgaver, at flere bispedømmeråd gjør det samme og at det også gjøres tiltak på tvers av nivåene.

Forslag til vedtak

- 1 1. Kirkemøtet hilser velkommen forsøk med alternativ arbeidsgiverorganisering
- 2 innenfor de rammer som er gitt i og med endringene i kirkeloven fra 1. januar
- 3 2017. Slike forsøk vil bidra til erfaringsgrunnlaget for det videre arbeid med
- 4 kirkeordningen.
- 5

6 Forsøk med samordnet ledelse basert på modell C mener Kirkemøtet bør
7 iverksettes så snart som mulig slik at forsøkene kan gi nyttig informasjon for
8 Kirkemøtet i 2019. Tiltak for effektivisering bør også starte så snart som mulig.

9
10 Andre forsøk kan starte så snart avtaler er klare og godkjent av Kirkerådet.

11
12 2. Et overordnet formål for ethvert forsøk må være å bidra til at de berørte
13 menighetene best mulig skal kunne ivareta sine oppgaver slik disse særlig er
14 kommet til uttrykk i kirkeloven § 9 første ledd og tilsvarende i § 23 tredje ledd
15 for berørte bispedømmeråd.

16
17 Kirkemøtet mener det er viktig at forsøkene kan danne et best mulig
18 beslutningsgrunnlag, for det videre arbeid med kirkeordningen. Derfor bør det
19 oppfordres til forsøk som kan belyse ulike behov og hensyn, herunder fange opp
20 både store og små fellesråd og ulike bispedømmeråd.

21
22 3. Et forsøk med alternativ arbeidsgiverorganisering må ses i lys av kirkens
23 arbeid med reformering av arbeidsgiverorganiseringen i henhold til vedtak sak
24 KM 08/16.

25
26 Med dette siktes det ~~både~~ til vedtaket om en hovedmodell C fra 2020 hvor det
27 også åpnes for forsøk med lokale og regionale variasjoner (sak KM 08/16 pkt.2
28 bokstav l). Intensjonen med slike forsøk er å bidra til et best mulig
29 beslutningsgrunnlag for å kunne oppnå felles arbeidsgiveransvar (sak KM
30 08/16, innledning til pkt. 2). og intensjonen om en senere avklaring av
31 arbeidsgiverorganiseringen for å oppnå felles arbeidsgiveransvar (sak KM
32 08/16, innledning til punkt 2), jf henholdsvis modellene A og B.

33
34 ~~4. Et forsøk med alternativ arbeidsgiverorganisering må definere hva dets~~
35 ~~formål er i lys av kirkens reformer med arbeidsgiverorganisering fra planlagt~~
36 ~~iverksetting 2020, i henhold til Kirkemøtets vedtak i 2016 i saken om veivalg for~~
37 ~~fremtidig kirkeordning (sak KM 08/16). Med dette siktes det til både vedtaket~~
38 ~~om en hovedmodell C fra 2020 og den senere avklaring av~~
39 ~~arbeidsgiverorganiseringen i form av valg mellom modell A og B for å oppnå~~
40 ~~felles arbeidsgiveransvar.~~

41
42 ~~45.~~ For å tilpasses den fremtidige kirkeordningen bør forsøksordninger ikke
43 inngås med mer enn fem års varighet og avsluttes senest i samband med
44 iverksetting av Kirkemøtets fremtidige beslutning om nivåplassering av felles
45 arbeidsgiveransvar, med mindre Kirkerådet bestemmer noe annet.

46
47 ~~56.~~ a) Kirkemøtet anbefaler at også avtaler mellom bispedømmerådet og
48 soknets organer som er forankret i den nye kirkeloven § 23 fjerde ledd annet
49 punktum om å motta arbeidsgiveroppgaver fra soknets organer, gjelder på
50 forsøksbasis. Dette er forsøk basert på modell B.

51
52 Forsøk i medhold av denne lovbestemmelsen bør knyttes til de ordninger for
53 forsøk som Kirkemøtet fastsetter i denne saken. Bispedømmerådet anbefales
54 således å la avtalte forsøk med å motta arbeidsgiveroppgaver fra soknet bli
55 gjenstand for rådgivning og godkjenning fra Kirkerådet.

56

57 b) Kirkemøtet forutsetter at bispedømmerådet i medhold av kirkeloven § 23
58 fjerde ledd annet punktum ikke skal inngå avtaler som innebærer et formelt
59 skifte av arbeidsgiver fra sokn til rettssubjektet Den norske kirke.
60

61 c) Avtaler i medhold av denne lovbestemmelsen som berører biskopens
62 myndighet, forutsetter at også biskopen er part i avtalen.
63

64 **67.** a) Kirkemøtet åpner også for at bispedømmeråd og biskop som organer med
65 arbeidsgiverfunksjoner i rettssubjektet Den norske kirke, inngår avtaler med
66 soknets organer om å overlate arbeidsgiverfunksjoner til disse. Dette betyr at
67 Kirkemøtet åpner opp for forsøk med en arbeidsgiverorganisering som avviker
68 fra de ordninger som følger av regelverk fastsatt av Kirkemøtet i 2016. Dette er
69 forsøk basert på modell A.
70

71 b) Forsøk skal ikke utløse et formelt arbeidsgiverskifte fra rettssubjektet
72 Den norske kirke til soknet.
73

74 Forsøk kan heller ikke omfatte overføring av tilsettingsmyndighet og
75 disiplinærmyndighet etter arbeidsmiljøloven fra rettssubjektet Den norske kirke
76 til soknet. For Oslo bispedømme gjelder bare begrensningen om formelt
77 arbeidsgiverskifte og disiplinærmyndighet etter arbeidsmiljøloven. Kirkerådet
78 kan også godkjenne liknende ordninger i andre bispedømmer etter søknad.
79

80 **78.** Kirkemøtet ber Kirkerådet å utarbeide en veiledning for forsøk.
81

82 Veiledningen må inneholde prosessuelle og innholdsmessige krav til søknader
83 herunder plan for evaluering.
84

85 Veiledningen skal også omfatte de krav som må stilles til involvering av ansatte
86 og deres fagforeninger. Veiledningen må samtidig stille krav til hvordan
87 vernetjenesten, AMU-arbeid og medbestemmelsesordningen er tenkt ivaretatt i
88 forsøksperioden.
89

90 **89.** Kirkerådet bemyndiges til å godkjenne søknader i tråd med ovennevnte.
91

92 **910.** Kirkemøtet ber Kirkerådet sørge for prosjektstøtte til planlegging,
93 gjennomføring og evaluering av forsøk. Kirkemøtet anmoder Kirkerådet om å
94 stille prosjektmidler til disposisjon for å sikre tilstrekkelig bredde, særlig med
95 henblikk på også å fange opp små fellesråd.
96

97 **101.** De forsøk som er beskrevet ovenfor vil kunne gi økonomiske
98 effektiviseringsgevinster. I tillegg oppfordrer Kirkemøtet, Kirkerådet og andre
99 kirkelige organer lokalt, regionalt og nasjonalt til å søke også andre måter å
100 oppnå effektiviseringsgevinster innenfor og på tvers av sine respektive
101 virksomhetsområder.
102

103 Det rapporteres til Kirkemøtet om fremdrift og resultater.

komiteleder

saksordfører